

Čís. 16531.

Postup odvolacího soudu a stran, rozhodl-li soud první stolice o mezitímním návrhu určovacím (§§ 236, 259 c. ř. s.), který sám neprávem v e c n ě upravil.

(Rozh. ze dne 27. listopadu 1937, Rv I 2159/36.)

V řízení o žalobě, jíž se žalobkyně domáhala nároku (oceněného na 300 Kč), aby žalovaní byli uznáni povinnými dovoliti žalobkyni nebo jejímu zmocněnci přezkoumání a opis všech knih a písemností žalovaných, přednesli žalovaní, že mají zájem na tom, aby bylo zjištěno, že 1. smlouva sjednaná dne 6. března 1923 zemřelým manželem žalobkyně a žalobkyní samou s žalovanými není společenskou smlouvou, 2. že odst. 7 dotčené smlouvy platí jen pro uplatnění práva příslušícího podle odst. 5 zemřelému žalobkyninu manželovi a žalobkyni, 3. že žalobkyně vypověděla uvedenou smlouvu a že proto byla ona smlouva přeměněna ze společenské smlouvy o smlouvu o zápůjčku, 4. že žalobkyni byla již část nedoplatku 40.000 Kč vyplacena a 5. že proto není již možno užití ani odst. 5, ani odst. 7 řečené smlouvy a že tudíž vznáší mezitímní návrh na určení uvedených právních poměrů a práv, na jejichž existenci nebo neexistenci zcela závisí rozhodnutí žalobní žádosti. Soud první stolice zamítl žalobu, o mezitímním návrhu rozhodl pak tak, že se určuje, že žalobkyně nemá podle odst. 5. č. 3 smlouvy ze dne 6. března 1923 práva požadovati na žalovaných opis bilance a předložení potřebných dokladů. O d v o l a c í s o u d na odvolání žalobkynino odmítl její odvolání, týkající se žalobního nároku, k odvolání o mezitímním návrhu určovacím pak uznal právem, že se zamítá mezitímní návrh, že se zjišťuje, že žalobkyně nemá podle odst. 5. č. 3 smlouvy ze dne 6. března 1923 práva požadovati na žalovaných opis bilance a předložení potřebných dokladů a napadený rozsudek doplňuje tak, že se další určovací žádost shora pod 1. až 5. uvedená zamítá a že žalovaní jsou povinni nahraditi žalobkyni $\frac{7}{8}$ útrat soudu první stolice a útrat odvolacího řízení.

N e j v y š š í s o u d zrušil na dovolání žalovaných rozsudky nižších soudů, týkající se mezitímního návrhu určovacího vyjma výrok o útratách první a druhé stolice, odmítl žalobkynino odvolání, pokud čelilo proti nevyřízení mezitímního návrhu určovacího, a důsledkem toho změnil rozhodnutí odvolacího soudu v otázce útrat tak, že se náklady řízení všech tří stolic navzájem zrušují.

D ů v o d y:

Odvolací soud zdůraznil správně v napadeném rozsudku, že mezitímní určovací návrh toho znění, o němž soud první stolice v odstavci 2. svého rozsudku rozhodl, totiž »že žalobkyně nemá práva požadovati na žalovaných podle odst. 7 č. 3 smlouvy ze dne 6. března 1923 opis bilance a předložení potřebných dokladů«, žalovaní vůbec neučinili, — což ostatně též žalovaní v dovolání připouštějí — a že procesní soud nebyl

oprávně sestavit si nějaký enunciat ze skutečného určovacího návrhu žalovaných, neboť nešlo o pouhou stylistickou, nýbrž o odchylnou věcnou úpravu onoho návrhu. Ale odvolací soud pochybil, dospěv k úsudku, že bylo změnou prvního rozsudku zamítnouti takový vůbec neučiněný mezitímní návrh určovací, naopak měl jej zrušiti, poněvadž neměl podkladu v návrzích stran, o nichž měl procesní soud jediné rozhodnouti. Neučinil-li tak soud druhé stolice, bylo dovolání žalovaných vyhověti potud, že slušelo zrušiti výroky obou nižších soudů učiněné o tomto domnělém bodu mezitímního návrhu určovacího, aniž bylo naříditi o něm další jednání a rozhodnutí. Ale odvolací soud pochybil i v tom, že rozsudek prvního soudu doplnil tím, že zamítl skutečně učiněný mezitímní určovací návrh žalovaných. Procesní soud o něm vůbec nerozhodl, aniž je z jeho rozsudku patrné, proč tak neučinil. I kdyby se připustilo, že na vyřízení mezitímního návrhu určovacího (§§ 236, 259 c. ř. s.) má nárok nejen strana tento návrh učinivší, nýbrž i odpůrce, mohl by tehdy, nerozhodl-li o něm procesní soud v rozsudku, žádati toliko o doplnění rozsudku ve smyslu § 423 c. ř. s., nikoli však tomuto opominutí odporovati odvoláním. Neprávem dovozuje odvolací soud z ustanovení § 496 c. ř. s. oprávnění, aby sám doplnil rozsudek prvního soudu samostatným výrokem o nároku, o němž první soud vůbec nerozhodl. Odvolací soud měl proto správně odmítnouti žalobkynino odvolání, pokud směřovalo proti nevyřízení řečeného mezitímního návrhu určovacího. Jeho výrok byl proto také v té příčině zrušen a bylo vysloveno odmítnutí oné části žalobkynina odvolání. Podotýká se, že nebylo lze odvolání v té příčině pokládati ani za včas podaný návrh podle § 423 c. ř. s., neboť nebyl učiněn ve lhůtě osmidenní, ježto rozsudek prvního soudu byl právnímu zástupci žalobkyninu doručen dne 23. listopadu 1935, odvolání však podáno osobně teprve dne 3. prosince 1935. Bylo proto rozhodnuto, jak se stalo.

Čís. 16532.

Veriteľ, ktorému dlžník na zaplatenie poskytnutej mu pôžičky postúpil v budúcnosti sročné nájomné za prenajaté miestnosti svojho domu, nie je oprávnený požadovať v prípade vyhlásenia konkurzu na majetok dlžníkov, aby nájomné, ktoré sa stalo splatným po vyhlásení konkurzu, bolo z konkurznej podstaty vylúčené.

(Rozh. z 5. novembra 1937, Rv IV 297/37.)

Autonomná ort. židovská obec v N. požičala si v r. 1930 od S. banky 431.000 Kč a na zaistenie pôžičky povolila vklad záložného práva na jej — v dlžobnom úpise uvedený — nehnuteľný majetok a na jeho úžitky; na zaplatenie dlhu postúpila S. banke nájomné za prenajaté obchodné miestnosti v jej dome s tým, že nájomníci majú platiť nájomné priamo S. banke po celú dobu jestvovania dlhu. Záložné právo bolo vložené na nehnuteľnosti dlžníčky a S. banka vyberala nájomné